

Inštitut za znanstveno raziskovalno dejavnost FZV

Fakulteta za zdravstvene vede Novo mesto

Na Loko 2, 8000 Novo mesto

RAZISKOVALNI IN RAZVOJNI PROGRAM INŠTITUTA ZA ZNANSTVENO RAZISKOVALNO DEJAVNOST FAKULTETE ZA ZDRAVSTVENE VEDE NOVO MESTO

za leto 2014

1. Izhodišča za pripravo Raziskovalnega in razvojnega programa Inštituta

Inštitut za znanstveno-raziskovalno dejavnost Fakultete za zdravstvene vede Novo mesto (skrajšano: IZRDFZV) je notranja organizacijska enota fakultete, ki skrbi za hitrejši razvoj ter smotrnejšo organizacijo in koordinacijo znanstveno-raziskovalne dejavnosti in svetovanja. Inštitut je formaliziran tudi kot Raziskovalna skupina Fakultete za zdravstvene vede Novo mesto, vpisana v evidenco ARRS. Organizacija inštituta je nadrejena organizaciji raziskovane skupine. Organiziranost Inštituta opredeljuje Pravilnik o znanstveno-raziskovalni dejavnosti FZV NM.

Znanstveno-raziskovalna dejavnost in svetovanje, kot osnovni dejavnosti inštituta, temeljita na naslednjih izhodiščih (iz Pravilnika o znanstveno-raziskovalni dejavnosti FZV NM):

- sistematično razvijanje in izboljševanje pristopov znanstveno-raziskovalne dejavnosti,
- razvoj stroke na področju zdravstvene nege,
- zagotavljanje osebnega razvoja visokošolskih učiteljev in sodelavcev za doseg nenehnega izboljševanja individualne znanstveno-raziskovalne dejavnosti,
- izvajanje znanstveno-raziskovalne dejavnosti v okviru mednarodnih, nacionalnih in tržnih projektov za potrebe gospodarstva in negospodarstva,
- organiziranje in izvajanje vseh oblik znanstvenih in strokovnih srečanj ter funkcionalnega in permanentnega izobraževanja s področja zdravstvene nege,
- vključevanje študentov v znanstveno-raziskovalno dejavnost,
- usmerjanje promocije in objave rezultatov znanstveno-raziskovalne dejavnosti.

Zdravje je v današnji družbi ena najpomembnejših vrednot, zato je izobraževanje in raziskovanje na področju zdravstvenih ved v porastu. Skrb za zdravje ljudi je ena najpomembnejših strateških usmeritev vsake družbe in je kot taka navedena tudi v osnutku Strategije razvoja Slovenije 2014-2020 (http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/EKP/Drugi_dokumenti/SRS_09_08_2013.pdf):

Osutek strategije razvoja Slovenije za obdobje 2014-2020 navaja blaginjo prebivalstva kot najvišji razvojni cilj. Vse spremembe v gospodarstvu in družbi bodo usmerjene k večanju blaginje sedanje in prihodnjih generacij, ob upoštevanju prostorskih razvojnih prednosti,

okoljskih omejitev in skrbi za zdravje ljudi. Cilj razvoja ne bo le gospodarska rast, temveč bo napredek v funkciji povečevanja blaginje in ohranjanja naravnega kapitala.

Med drugim je cilj tudi dvigniti znanstveno odličnost in spodbuditi internacionalizacijo znanosti ter povečanje konkurenčnosti znanstveno raziskovalnega dela za večjo aplikativnost raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih dejavnosti v javnem in zasebnem sektorju.

Neizpeljane sistemske spremembe so v poslabšanih pogojih gospodarjenja pospeševale težave v financiranju sistemov socialne zaščite. Po letu 2008 so pričeli naraščati izdatki za socialno zaščito, in sicer v največji meri kot posledica naraščanja števila upokojencev, brezposelnosti in naraščanja izdatkov za zdravstvo. Njihovo rast so postopoma začeli zniževati predvsem interventni ukrepi, učinek sistemskih sprememb pa je bil do sedaj relativno majhen.

Z raziskovalnim delom na področju zdravstvenih ved in implementacijo spoznanj v izobraževalne procese, lahko Fakulteta in Inštitut tvorno prispevata k zagotavljanju ustrezne kakovosti zdravstvenih storitev.

V strategiji razvoja Fakultete za zdravstvene vede Novo mesto (2011-2015) je krepitev raziskovalne dejavnosti navedena kot en od štirih temeljnih strateških ciljev z naslednjimi glavnimi cilji:

Dolgoročni (strateški) cilj	Srednjeročni cilji	Operativni cilji
3. cilj: Krepitev raziskovalne dejavnosti	Izvedba temeljnih raziskav	-objava člankov v revijah z SCI in SSCI - sodelovanje visokošolskih učiteljev na znanstvenih srečanjih in predstavitev rezultatov raziskav
	Prijava na javne razpise za projekte	- prijava na razpis MVZT: Implementacija bolonjskega procesa – sofinanciranje vključevanja zunanjih strokovnjakov v pedagoški proces v letih 2011, 2012 in 2013 - vsebinska priprava projekta - priprava dokumentacije - organizacija in izvedba delavnic v obliki poletne šole za študente - organizacija in izvedba delavnic za usposabljanje mentorjev oziroma kandidatov za mentorje
	Vključevanje raziskovalnega dela v pedagoški proces	- razvoj posameznega strokovnega področja v zdravstveni negi - interdisciplinarno povezovanje pri pripravi projektov
	Razvoj lastnega pedagoškega kadra	- pridobivanje višjih habilitacijskih nazivov visokošolskih učiteljev in strokovnih sodelavcev

Raziskovalni in razvojni program dela na IZRD FZV temelji na Strategiji razvoja FZV NM. Temeljna naloga Inštituta je tako implementacija raziskovalno-razvojnih usmeritev fakultete in izvajanje raziskovalno-razvojnih dejavnosti v skladu z najvišjimi standardi raziskovalne odličnosti na področju zdravstvenih ved (t.j. zdravstvene nege in interdisciplinarnega povezovanja z drugimi družboslovnimi in naravoslovnimi vedami).

Z uresničevanjem teh dejavnosti vzpostavlja Inštitut trdne temelje za nadaljnje delovanje in uresničevanje Poslanstva in Strategije razvoja Fakultete za Zdravstvene vede Novo mesto.

2. Opredelitev temeljnih raziskovalnih področij

Komisija za RRD FZV je opredelila naslednja širša raziskovalna področja, v okviru katerih bomo fokusirali raziskovalno delo na FZV:

- Vzgoja in izobraževanje na področju zdravstva
- Organizacija in vodenje na področju zdravstva
- Obravnava ranljivih družbenih skupin
- Interdisciplinarni vidiki uvajanja novih metod zdravljenja v klinično prakso

Interdisciplinarno povezovanje je na področju zdravstvenih ved izjemnega pomena, saj je področje zdravstva neločljivo povezano s področjem družboslovnih ved kot tudi z vedami o življenju (life sciences).

I. Vzgoja in izobraževanje na področju zdravstva:

V tem sklopu bodo izvajane raziskovalne naloge v povezavi z organizacijo in učinkovitostjo študijskega procesa, z namenom dviga kakovosti študijskega programa in izvajanja klinične prakse, kakor tudi permanentnega izobraževanja medicinskih sester in drugega zdravstvenega osebja.

Poudarek bo tudi na raziskavah povezanih s preventivo in proučevanjem življenjskih slogov z namenom oblikovanja preventivnih in izobraževalnih programov na področju zdravstva.

II. Organizacija in vodenje na področju zdravstva:

Organizacija in vodenje na področju zdravstva ima neposredne učinke na učinkovitost zdravstvene oskrbe in na stroške povezane z zdravstvom, pa tudi posredne učinke na druge segmente družbene organiziranosti (npr. področje sociale, izobraževanja...). Raziskave na tem področju imajo namen analize stanja in oblikovanja smernic in strategij za izboljšanje teh aktivnosti.

III. Obravnava ranljivih družbenih skupin:

V tem sklopu bodo obravnavane raziskave v povezavi z ranljivimi družbenimi skupinami, zlasti na področju gerontologije in oseb z težavami v mentalnem zdravju. Raziskave bodo izvajane z namenom analize stanja in izboljševanja oskrbe teh specifičnih družbenih skupin.

IV. Interdisciplinarni vidiki uvajanja novih metod zdravljenja v klinično prakso:

V tem sklopu bodo potekale predvsem raziskave povezane z organizacijo in izvajanjem kliničnih študij. Klinične študije so osnova za uvajanje novih metod zdravljenja v klinično prakso, pri čemer je potrebno upoštevati ne le uspešnost zdravljenja, pač pa tudi tehnološke, ekonomske in druge vidike neke nove metode zdravljenja. Raziskave na tem področju bodo izvajane z namenom analize uspešnosti nekaterih kliničnih študij in proučevanjem postopkov zdravstvene nege, ki lahko vplivajo na izid klinične študije. Na tem področju bodo potekale tudi študije za oblikovanje modelov načrtovanja in analize (vrednotenja) kliničnih študij.

3. Kadrovska zasedba

Dejavnost IZRZD FZV izvaja raziskovalni in pedagoški kader FZV, ki v okviru svoje delovne obveznosti izvaja tudi osnovno raziskovalno in strokovno delo. Obseg raziskovalnega je določen z Osebnimi letnimi delovnimi načrti glede na obseg ostalih delovnih obveznosti posameznega zaposlenega.

4. Prostorski in tehnični pogoji

FZV NM razpolaga s kabineti in osnovno opremljenim mikrobiološkim laboratorijem ter potrebno informacijsko tehnologijo (računalniki, programska oprema). Večina raziskav je kvalitativnih in ne zahtevajo posebnih laboratorijskih kapacitet. Raziskave, pri katerih je potrebna raziskovalna oprema ali ustrezna laboratorijska infrastruktura potekajo v sodelovanju z zunanjimi partnerji na podlagi pogodbe ali sporazuma.

5. Načrt dela za leto 2014

I. Priprava poročil o že izvedenih projektih:

Izveden projekt	Poročilo pripravi	Rok za izvedbo
Prostovoljsko delo	Vesna Zupančič	Marec 2014
Reakcije študentov ob storjeni strokovni napaki	Ana Podhostnik	Januar 2014
Pacient – enakopraven partner v procesu zdravstvene nege	Ana Podhostnik	Januar 2014
Način vodenja kot odločujoč dejavnik odnosa do dela in obnašanja delavcev v zdravstvu	Ana Podhostnik	Januar 2014
Referenčne ambulante zagotavljajo celostno obravnavo kroničnih bolnikov z vidika zdravstvene nege	Ana Podhostnik	Januar 2014

II. Objave rezultatov raziskovalnega dela v znanstvenih revijah

Pripravljenih in/ali oddanih bo 11 znanstvenih prispevkov (od tega 5 za objavo v SCI revijah) in ena monografija.

Avtor	Naslov	Rok za izvedbo
Vesna Zupančič	Prispevek v povezavi z doktorsko nalogo	2014 (že oddan v Obzornik Zdravstvene nege)
Vesna Zupančič	Pregledni članek	2014: priprava prispevka, 2015: objava v reviji SCI
Vladka Lešer	Pomen histologije v toksikoloških raziskavah rakov enakonožcev	2014: objava v reviji SCI
Vladka Lešer	Higiena rok pri študentih zdravstvene nege	2014: objava v reviji

Ljiljana Leskovic	Monografija (??)	rok za izdajo: 2014
Ljiljana Leskovic	Doživljanje izgorelosti zaposlenih v pedagoški dejavnosti	2014: priprava prispevka 2015: objava v reviji
Ljiljana Leskovic	Psihosomatska obolenja kot vzrok izgorelosti	2014: objava v reviji
Nevenka Kregar V	Klinični rezultati zdravljenja VUR	2014: priprava prispevka 2015: objava v reviji SCI
Nevenka Kregar V	Celični viri za obnovo medvretenčne ploščice	2014: objava v reviji SCI (že sprejeto v objavo 2013)
Lučka Debevec Kodrič	pregledni znanstveni članek	2014: objava v reviji SCI
Bojana Filej, Vesna Zupančič, Ana Podhostnik, Ljiljana Leskovic, Mojca Saje	Objava rezultatov raziskave dejavnikov tveganja za visok krvni tlak pri študentih	2014: objava v reviji
Ljiljana Leskovic	Monografija	2014: izdaja

III. Udeležba na konferencah

Vsak fakultetni učitelj/raziskovalec naj bi se v letu 2014 udeležil 2 znanstvenih ali strokovnih srečanj in vsaj na enem sodeloval kot aktivni udeleženec.

IV. Raziskovalno delo

Projekt / naloga	področje raziskav	Vodja projekta	Terminski načrt /mejniki v 2014
Izboljšanje kakovosti sistema kliničnega usposabljanja študentov zdravstvene nege	I	Vesna Zupančič	stalna naloga (triletni projekt šole do 2015)
Izboljšanje kakovosti sistema usposabljanja diplomiranih medicinskih sester	I	Vesna Zupančič in drugi člani katedre za ZN	stalna naloga
Procesi skrbi na področju duševnega zdravja	III	Vesna Zupančič	Rok za izvedbo: September 2015 (podaljšanje do 2017)
Problematika prašnih delcev pri varjenju	I	Vladka Lešer	izvajanje raziskav v obdobju 2014-2015
Raziskava o zaposlovanju medicinskih sester v tujini	I/II	Ana Podhostnik	februar 2014: izvedba ankete marec-maj 2014: analiza anket
Raziskava o visokem krvnem pritisku in dejavnikih tveganja (pri študentih zdravstvene nege)	I	Ljiljana Leskovic, Vesna Zupančič, Ana Podhostnik	april 2014: zaključena obdelava podatkov
Pojav izgorelosti	II/III	Ljiljana Leskovic	oktober 2014: analiza podatkov za pripravo objave
Analiza uspešnosti zdravljenja VUR z implantacijo celic	IV	Nevenka Kregar V	junij 2014: analiza rezultatov december 2014: oddaja članka
Obravnavanje zdravljenja VUR z implantacijo celic in parametri	IV	Nevenka Kregar V	april 2014: izdelava vprašalnikov

uspešnosti uvajanja te metode v kliniko (splošen model za klinične študije)			maj 2014: vloga KME junij - september 2014: anketiranje oktober 2014-december 2014: analiza podatkov
---	--	--	--

Načrt raziskovalnega dela bomo dopolnjevali oz. prilagajali glede na izvajanje raziskovalnih projektov v okviru razpisov (točka 6).

V. Organizacija simpozija FZV NM

V okviru inštituta poteka organizacija letnega znanstvenega simpozija FZV NM. Program simpozija bo tematsko zastavljen . V letu 2014 predvidoma vezan na temo projekta v okviru razpisa 'PROGRESS' (Long term home care for elderly and disabled people), glede na to, ali bo projekt odobren za sofinanciranje. Predsednica programskega odbora bo doc. dr. Lučka Debevec Kodrič. Predviden termin simpozija bo sredi novembra. Organizacijski in programski odbor bo formiran aprila 2014, poziv za udeležbo pa objavljen maja 2014.

6. Prijava na razpise

V postopku obravnave je prva faza prijave na Javni razpis za sofinanciranje raziskovanih projektov za leto 2014 (FZV je sodelujoča organizacija, prijavitelj CO Polimat)

V pripravi je prijava na EU razpis 'PROGRESS' – prijava v sodelovanju s tujimi partnerji, rok za oddajo 15.1. 2014.

V letu 2014 bodo predvidoma objavljeni tudi drugi potencialno aktualni razpisi, na katere se bomo prijavili z ustreznimi tematikami, v kolikor bomo lahko zadostili razpisnim pogojem:

- Razpisi ARRS za sofinanciranje izdaje revij, monografij, organizacijo znanstvenih sestankov
- Razpisi ARRS za spodbujanje mednarodnega sodelovanja
- Razpisi CMEPIUS
- Razpisi MZ
- Razpisi MIZŠ (npr. ER-NET, internacionalizacija visokega šolstva)
- Razpisi AdFuture (izmenjava raziskovalcev in predavateljev)
- Razpisi Erasmus
- Razpis Horizon 2020
- Razpisi drugih nacionalnih in mednarodnih agencij

Cilj je pridobitev enega projekta za sofinanciranje raziskovalnega dela na FZV.

Novo mesto, 8.1.2014

Pripravila:

Doc.dr. Nevenka Kregar Velikonja, predstojnica IZR D FZV NM